

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. Р. ЛАЩЕНКА

В 1917 р. за Тимчасового уряду, покійного обрано головою з'їзду мирових суддів у Києві, а за української влади він став тут головою апеляційного суду. Тоді в столиці України почало українське правничо-громадянське й покійний став на його чолі, як заступник голови. Лишився Лашченко на службі й за гетьмана, але коли політика Скоропадського почала ставати кривавою прориською, взяв участь у делегації до гетьмана, щоб стримати його від москвофільської лінії. Гетьман очарував делегата своєю ласкавістю й особистим шармом. Він обіцяв виконати всі побажання делегата, але невдовзі всіх п'ятьох, які й взагалі все українське громадянство, приголомашила вістка про федерацію з Росією. Тоді покійний, не вагаючись, став проти гетьмана й, узяв близьку участь в обранні Директорії. (Спогади про це надрукував покійний у відомому календарі-альманаху „Дніпро“ на рік 1923).

Крім фахової судейської діяльності, покійний цікавився й наукою, працюючи в заснованому М. Грушевським „Українському Науковому Товаристві“ в Києві, куди вступив невдовзі до закінчення університету.

Після катастрофи української державності, бачимо покійного на еміграції в Гарноні, але недовго він перебував у рідному до Львова, де поселюється в одній із кам'яниць Національного Товариства, де мешкав і я. Ми з покійним невдовзі заприятелювали й майже щодня в тих роках (1920-1921), як ним бачились, тим більше, що він займався студіями історії українського права в бібліотеці НТШ, якою я керував.

Жилися Лашченкам у Львові дуже сучасно з матеріального боку, та й з політичного було не весело, але покійний не скаргиав на свою долю, а журився більше долею рідного краю.

У Львові перебував тоді і проф. Олександр Митко, економіст. Він незабаром переехав до Праги, де брав активну участь в організації й праці Українського Громадянського Комітету, що очолював українську політичну еміграцію в Нехословаччині. Митко допоміг покійному перебратися до Праги й влаштуватися на працю в культурно-освітньому відділі комітету. Але Лашченко почував себе, але в установі, де надто відчувалася партійна есерівська диктатура, яку провадив Ми-

3 ЖИТТЯ ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯНІВ УКРАЇНЦІВ

Об'єднання бундів Воїнів України в ЗДА національна організація українських комбатантів, військового мілітарного співчужного Річний З'їзд ОБВУА згідно з статутом є двохпартійною організацією. Надбудова з головними керуючими органами та підбудова — відділи, що керують фізичними членами, коли волять всі українські військові формати без огляду на час, в якому діяли. Теж до ОБВУА входять кол. воїни без різниці віку, національності чи територіального походження.

Найвідомішим успіхом ОБВУА у минулому році це приєднання значної кількості наймолодших ветеранів американської армії — українців найвищої імміграції. Ці нові ветерани, що стали членами ОБВУА, не тільки скріпили нашу організацію кількістю. Вони скріпили її й своїм юним, свіжим, новим волею й духом. Нові члени нової організації, ветерани війни в Кореї, вступом у ОБВУА поновили наше минуле, набувши великого борючого, з кількох борючих.

Дальшим успіхом ОБВУА є наладження й усталення допомоги українським воїнам іммігрантам. Організована Суспільна Служба Комбатантів, зложена з представників ОБВУА й Б-в Б-В ІУД, успішно перевернула минулий рік збіркою кампанією Дару Українському Воїнам іммігрантам, осягнувши \$8,880.00. Розподіл допомоги передано за посередництвом Союзу Українських Воїнів іммігрантів в Німеччині.

Головна Урава Об'єднання б. Воїнів України в ЗДА на спільному першому засіданні 3-го З'їзду Делегатів, яке відбулося в дні 2 жовтня п. р. в Філадельфії, уместити унаслідок: д-р Володимир Галам, голова; д-р Іван Козак, Валентин Семівлюк та Іван Порітто, заст. голови; Дмитро Гонта, секретар; Юхим Вишневецький, організатор; Іван Олександрович, сканіон; рефер. д-р Стефан Ріпський, культ. осн. рефер. Іван Порітто, рефер. сусп. опин. Я. Рослав Штейн, госп. опин. Я. Рослав Калюк та Михайло Креер, члени.

Головна Урава, обговоривши докладно всі біжущі справи, запланувала на найближче майбутнє такі завдання до виконання:

1. Перевести у місяці листопада з другим комбатантським організаційним збором кампанію в користь допомоги українським воїнам іммігрантам та військовим студіям. Головна Урава ОБВУА, по ухваленні рішення у формі нагород призначити 3-х делегатів з'їзду трьом військовим кадетам В. Марущакі, М. Кобри та М. Крайнену — порішити утворити ставку річну стипендію в сумі \$500.00, ухваленою на з'їзді студентів-українців.

Коли війна охороняла кошти людей, що належать до різних політичних партій або безпартійних. Проте, службовці чи керівники вищезазначених установ особисто мають право давати гроші на політичні кампанії.

Закон про збирання грошей на політичні кампанії різні по різних стейтах. Це стосується найголовніше з'ясування про витрати коштів на передвиборчі кампанії, бо більшість стейтових законів передбачає сувору кару за витрату партійних коштів на підкуп, підполювання та інших подібних способів впливу на вибори.

Кошти передані політичних кампаній зростають з року в рік, і представникам політичних партій доводиться виконати багато заходів, щоб знайти та зібрати ці кошти. Останніми роками обидві політичні партії пробують запровадити нові способи збирання грошей. Наприклад, обидві, що їх покедули влаштувати партійні комітети, виявилися дуже успішними. Успішним було також стимулювання невеликих внесків від одного долара, що також збільшило суми партійних скарбників.

Банки, корпорації та робітничі юні також не мають права давати гроші на політичні кампанії на тій підставі, що вони є охоронцями кошти людей, що належать до різних політичних партій або безпартійних. Проте, службовці чи керівники вищезазначених установ особисто мають право давати гроші на політичні кампанії.

ВІСТІ ЗІ СФУЖО

СТУДІЙНИЙ ДІН СВІТОВОГО СОЮЗУ МАТЕРІВ (М. М. М.)

Від 13-15 жовтня в Німеччині (Вон-Калль) відбувся з'їзд Світового Руху Матерей. Прибуло на цей з'їзд, оціно 80 жінок — делегаток одинадцяти націоналістичес.

Українська делегация, представники СФУЖО, прибули на Студійний Діні також у ролі поправок учасників. До СФУЖО від ряду діє належить до членів цієї міжнародної організації. На цей раз делегатками були інж. Зінаїда Віталь, місцева голова СФУЖО в Європі, проф. Марія Томашівська і Олександр Суліма.

Центральною темою наради стало вивчення праці молодих матерів на виробництві. З'їзд розглядав питання, як впливати на родючі дитини жінок-матерів від сімейного життя. На підставі статистичних даних, зібраних серед різних народів, розкрито широкі картини піддавання родючого життя. Обговорено застосування присутніх на нараді жінок, негативного впливу цього явища на дитину. З'їзд намітив заходи, які мають неупереджені задувані негативні й запобігати їм.

Числою причини, що змушують жінку вийти з дому, є короткотривалий підкреслення, що поновлює українське молоді, з-поза залізної залізної, що вперли в родючий середовище, мають іншими підходи до життя, які ті, що вийшли з-поза, чи дитини, як О. Суліма, використавши докладні матеріали СФУЖО про становище молодих матерів-українок на еміграції, у своєму 20-хвилинному виступі звернуло увагу на особливий причини, що спонукають українську жінку залишити свою родину: порушення також, проблему частинного заробітку української жінки. У чоловічих показниках О. Суліма змалювала перед з'їздом док. л. д. у. к. а. р. а. н. різних промислових підприємств, в яких зарплати жінок на еміграції.

Другого дня наради відбулися збори управи М. М. М. в яких взяли участь інж. Зінаїда Віталь.

Коли б з'явилася можливість створення українських військових формаций, то їх елітні брати до уваги й розглядати не лише як військові воїни осередки, що в них мали б вишколюватися нові воїни або бути, що вже відстали від модерного вишколу. Вони потрібні в першу чергу для молоді, який, крім чисто технічного вишколу, дав би їм морально-ідейну підбудову воїна-українця.

Коли сьогодні зустрічаємося з „СВ. МИКОЛАЄМ“ (З'їздом) Походою, воля з лав УІА, чи з І. Української Діляції, то призначити мусимо, що всі воїни мали змогу бути не тільки добрим воїнами, які змінили зброю, але розцінюючи їх зброю чи ідеї дивідувально в першу чергу — воїнами українського ордену.

І коли вести дискусію на цю тему, то хіба у такій площині: яку тактику слід було б зайняти при формуванні українських військових формаций, щоб вони були якнайбільш сильною та автономною. Яку роль вони можуть виконати на випадок війни з пропаландивного боку — про це хіба зайво говорити.

І на закінчення слід додати, що то є менш важливе, як будуть називатися такі формации. Багато важливіше, щоб це були осередки, в яких можна було б в першу чергу оформити духово воїна Українського Ордену!

Не будемо занадто перечувати й упереджені, і коли стане нагода творити такі леґіони, то трайкуймо їх, як перший ступінь української армії, з якою вона готова розвинути, або, як воєнні з'єднання, що можуть її ідеально доповнити.

КАРТКИ НА РІЗНІ НАГОДИ
в українському стилі.
12 штук за \$1.00.
всіляк за попереднім наділенням належністю.

„СВОБОДА“
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ВИКОНАЛИ СВОЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, які приклали свої зусилля до підтримки „Свободи“ та його поширення на фоні дитячого журналу „Восемка“.

СПИСОК Ч. 28		
М. Якуш, Нью Йорк	\$ 5	П. Петров, Шікаго
В. Бурко, Нагара он Лейк	5	І. Войтович, Шітсбург
Н. Гуатчук, Естемейн	5	П. Дойко, Шітсбург
С. Гуляк, Нью Арбор	5	С. К. Васильчук, Бруклін
Д-р І. Козий, Шікаго	5	Ю. Лопшин, Шітсбург
С. Морозов, Каліфорнія	5	М. Лесюк, Гарімер
К. С. Гуляк, Рачестер	5	М. Лесюк, Ньюарк
В. Балабан, Гартфорд	5	Г. Васильчук, Асторія
Ю. Назарук, Бруклін	5	Н. Іванчук, Асторія
Р. І. Савицький, Філадельфія	5	Р. О. Іванчук, Брентвуд
В. Дзюбила, Ватералі	5	П. Куркин, Вайон
А. Прокофій, Торонто	5	І. Юркін, Шікаго
І. Ковалюк, Нью Йорк	5	Д-р З. Гілл, Трентон
М-р О. Лободовський, Дітройт	5	Д-р Т. Воробей, Шікаго
В. Яремич, Амстердам	5	О. Ільницький, Шікаго
М. Стаднік, Шікаго	5	В. Никита, Міннеаполіс
П. Вугал, Кребруйт	5	А. Струць, Шікаго
І. Павлик, Дітройт	5	В. Васильчук, Ютика
І. Дзюбін, Дітройт, Сіті	2.25	В. Балуш, Бруклін
Д-р І. Іванчук, Сіті	2.50	І. Виталь, Честер
К. Шурин, Луїзіана	2.50	Зем. Честер
В. Ларсон, Тупіне	2.50	М. Лойковський, Шікаго
В. Наваленко, Шікаго	2.50	А. Рудик, Дітройт
М. Калаур, Ст. Еліс	2.50	М. Ляляк, Рачестер
А. Степан, Каліфорнія	2.50	П. Грішак, Шікаго
Д-р І. Сорока, Брікспорт	2.50	Р. Бабін, Шікаго
А. Качор, Вінніпег	2.50	М. Чорнобіл, Рачестер
В. Павлик, Ватералі	2.50	Н. Виталь, Сан Франціско
Ю. Острович, Рочестер	2.50	А. Піхо, Міннеаполіс
О. Лявон, Нью Йорк	2.50	В. Коваленко, Н. Саванто
Д. Медведський, Тольдо	2.50	В. Поліщук, Ватералі
І. Горняк, Елґарт	2.50	В. Завальський, Нью Йорк
І. Вайко, Тімпіно	2.50	Д-р З. Хрипавий, С. Луїс
Д. Галушак, Естемейн	2.50	Д-р К. Годовицький, Рачестер
В. Каміньський, Каліфорнія	2.50	М. Марко, Торонто
В. Кухта, Каліфорнія	2.50	А. Калій, Горі Шік
В. Радзівчик, Каліфорнія	2.50	Р. Грішак, Корона
М. Вайко, Монреаль	2.50	Н. А. Павлик, Ньюарк
Г. Завальський, Ланін	2.50	Н. Коваленко, Ватералі
І. Польський, Гартфорд	2.50	І. Ільницький, Ватералі
К. Гоффер, Гартфорд	2.50	А. Тупина, Філадельфія
Д-р В. Лемчук, Паміді	2.50	В. Лейко, Честер
П. Овешко, Л. Анджас	2.50	І. Поліщук, Сістел
В. Лопатка, Дітройт	2.50	І. Поліщук, Сістел
М. Гейман, Каліфорнія	2.50	І. Поліщук, Сістел
П. Савицький, Л. Анджас	2.50	І. Поліщук, Сістел
М. Савицький, Шікаго	2.50	І. Поліщук, Сістел
М. Кучка, Нью Йорк	2.50	І. Поліщук, Сістел
І. Васильчук, Нью Йорк	2.50	І. Поліщук, Сістел
К. Пропік, Ватералі	2.50	І. Поліщук, Сістел
М. Чалпа, Нью Йорк	2.50	І. Поліщук, Сістел
І. Телюк, Нью Йорк	2.50	І. Поліщук, Сістел
З. Верещинська, Нью Йорк	2.50	І. Поліщук, Сістел
М. Чорнобіл, Нью Йорк	2.50	І. Поліщук, Сістел
Г. Гарасин, Шікаго	2.50	І. Поліщук, Сістел
О. Карп'як-Виталь, Міннеаполіс	2.50	І. Поліщук, Сістел
А. Гайдуков, Рочестер	2.50	І. Поліщук, Сістел
С. Коваль, Шікаго	2.50	І. Поліщук, Сістел
О. Береса, Амстердам	2.50	І. Поліщук, Сістел
Д-р Н. Шиманський, Ватералі	2.50	І. Поліщук, Сістел
Ю. Тодорович, Шікаго	2.50	І. Поліщук, Сістел
М. Мартиненко, Трентон	2.50	І. Поліщук, Сістел
В. Личак, Філадельфія	2.50	І. Поліщук, Сістел
С. Генер, Юніон	2.50	І. Поліщук, Сістел
І. Савицький, Естемейн	2.50	І. Поліщук, Сістел
П. Савицький, Брікспорт	2.50	І. Поліщук, Сістел
П. Лехман, Ватералі	2.50	І. Поліщук, Сістел
В. Іванович, Бруклін	2.50	І. Поліщук, Сістел
А. Лешинський, Асторія	2.50	І. Поліщук, Сістел
Н. М. Ковальський, Річ. Гілл	2.50	І. Поліщук, Сістел
Г. Гейман, Астемейн	2.50	І. Поліщук, Сістел
Я. Назарук, Рачестер	2.50	І. Поліщук, Сістел
Т. К. Якимович, Асторія	2.50	І. Поліщук, Сістел
В. Кострик, Каліфорнія	2.50	І. Поліщук, Сістел
І. Дзюбінський, Ватералі	2.50	І. Поліщук, Сістел
В. Бучальський, Каліфорнія	2.50	І. Поліщук, Сістел
П. Грішак, Нью Йорк	2.50	І. Поліщук, Сістел
М. Струць, Каліфорнія	2.50	І. Поліщук, Сістел
І. Рудковський, Шікаго	2.50	І. Поліщук, Сістел

ОГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
Відділ І. в Нью Йорку
запрошує всіх лемків та прихильників Лемківщини на
ЗАБАВУ 3 ТАНЦЯМИ
— яка відбудеться —
В СУБОТУ, 13-го Листопада 1954 Р.,
в дольній залі
Українського Народного Дому,
140-142, 2-га Етжа в Нью Йорку.
Початок о год. 8-й вечора. — Вступ \$1.25
До танцю приграватиме Оркестра СТЕПАНА ЧЕЛАКА.

УВАГА! НЬО БРОНСВІК І ОКОЛИЦІ!
ОСІННЮ ЗАБАВУ
— влаштує —
УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРАФІЯ
В НЬО БРОНСВІК, Н. ДЖ.
в суботу, 20-го листопада 1954 р.
В ЗАЛІ ST. LADISLAUS HALL,
199 Somerset Street, New Brunswick, N. J.
о год. 7:30 вечора. Музика п. Ів. Семчишина.
Теплий і добрий буфет.
Гостей сердечно вітаємо. Параф. Рада.

ВАЖНЕ ДЛЯ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА!
НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
У двох частинах:
І. Проф. І. Крип'якевича до 1914 р.
ІІ. Проф. М. Довгалицького до останніх часів.
Книжка має 50 ілюстрацій, обкладинка робота Е. Козака.
ЦІНА: брошурована \$2.50
у повній з золотим надруком \$3.50.
Замовляти:
"СВОБОДА" 83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Увага! Вунсакет, Р. Ай., і Околиця! Увага!
Відділ УНН у Вунсакет
— влаштує —
ЛИСТОПАДОВИЙ КОНЦЕРТ
В НЕДІЛЮ, 14-го Листопада 1954 Р.,
о год. 3-й пополудні
в залі HARRIS HALL.
Н програми: хор, деклямації, реферат.
Все дооколичне громадянство запрошує
Комітет.

УВАГА! НОНГСТАВН, ОГАНО І ОКОЛИЦІ!
Старанням Відділу Українського Конгресового
Комітету Америки для М. Нонгстава й околиці
відбудеться
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
В НЕДІЛЮ, 14-го Листопада (Nov. 14) 1954 Р.
в Українській Залі при 525 W. Rayen Ave., в Нонгставі й околиці.
Початок о год. 5-й пополудні.
Важка програма відповідно до Свята. Буде також позамісцевий бенкет. Все Українське Громадянство Нонгстава й околиці запрошуємо сердечно до численної участі.
Відділ УККА для М. Нонгстава й околиці.

Завтра появиться оголошення з цінами

Фірма Ф. СТАСЮК

124 First Avenue, New York, N. Y. (Між 7-8 вулицями)

на різні м'яси та товари власного виробу. Слідкуйте за оголошеннями ФІРМИ СТАСЮК в „Свободі“ завтра.

